Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Hallituksen esitys laeiksi sotilaskurinpidosta ja rikostorjunnasta puolustusvoimissa annetun lain, Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n ja rajavartiolaitoksen hallinnosta annetun lain 31 §:n muuttamisesta (HE 61/2021 vp)

Puolustusvaliokunta 4.5.2021

Katariina Kuhanen
Puolustusministeriö

Keskeiset muutosesitykset

- **Poliisi, Puolustusvoimien asessori tai pääesikunnan tutkinnanjohtaja voi päättää esitutkinnan aloittamisesta**
  - Pääesikunnalle ja poliisille itsenäinen oikeus päättää esitutkinnan toimittamisesta ilman kurinpitoesimiehen päätöstä

- **Poliisin otto-oikeuden laajennus**
  - Poliisilla olisi oikeus ottaa erityisestä syystä tutkittavakseen myös asia, jossa esitutkinta toimitetaan joukko-osastossa, kun nykyään se on mahdollista vain pääesikunnan toimittamissa esitutkinnoissa. Tämä edellyttää myös sen varmistamista, että poliisilla on riittävät tiedot Puolustusvoimissa käynnissä olevista esitutkinnoista.

- **Uusi säännös Puolustusvoimien oikeudesta saada virka-apua poliisilta, Rajavartiolaitokselta ja Tullilta**

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Keskeiset muutosesitykset

- **Normaaliolojen häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskevan sääntelyn täsmentäminen**
  - Luvun säännösten soveltamista ehdotetaan porrastettavaksi siten, että osaa sen säännöksistä voitaisiin soveltaa jo normaaliolojen häiriötilanteissa ja osaa vasta, kun Suomessa on todettu vallitsevan poikkeusolot tai puolustustilalain mukainen puolustustila.

- **Pääesikunnan tiedonsaantioikeudet**
  - Lain 44 §:n täsmentäminen
  - Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetussa laissa tarkoitettu velvoitteidenhoitoselvitys

- **Virkamerkki**

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence

Tavoitteet ja vaikutukset

- Varmistaa sotilaskurinpitoa koskevan sääntelyn ajantasaisuus ottaen huomioon lain voimaantulon jälkeen käytännön soveltamistilanteiden yhteydessä havaitut ongelmat

- Ehdotuksilla pyritään parantamaan sotilasrikosten esitutkintojen riippumattomuutta ja varmistamaan rikosvastuun tehokas toteutuminen Puolustusvoimissa, kun esitutkinnan aloittaminen ei ole yksinomaan kurinpitoesimiehen päätettävissä.

- Tehostaa viranomaisresurssien käyttöä muun muassa viranomaisyhteistyön kautta. Esitetty säännös muiden esitutkintaviranomaisten antamasta virka-avusta Puolustusvoimille selkiyttäisi nykyistä oikeustilaa ja tehostaisi viranomaisyhteistyötä.

Puolustusministeriö
Försvarsministeriet
Ministry of Defence